

DUISTERNIS EN TOG LIG*.

Jesaja 19 : 16. „Ek het U gemaak 'n lig van die nasies om my heil te wees tot aan die einde van die aarde.”

Gemeente van die Heer,

Ons aandag word aldaar in beslag geneem deur die volkerewêreld. Ons het geleer dat ons in ons voor- en in ons agteruitgang, met mekaar verbonde is tot een liggaam, waarvan die woord van die apostel ook nou nog geld n.l. as een lid ly dan ly alle lede saam. Ons hier in Suid-Afrika weet dat ons lot nie alleen van onself afhang nie, ook nie van die beslissinge van ons buurvolke nie. Wat daar besluit word in die Withuis van Washington of in die Kremlin van Moskou of in Lake Success deur die V.V.O. het die volgende dag ook sy uitwerkinge hier by ons ten goede of ten kwade. Die nawerking van al die dinge voel en beleef ons. Die tyd van nasionale afsondering is verby. Die volke van die wêreld, of ons dit goed of sleg vind, het een groot gemeenskap geword, lotgemeen. Geen volk kan hom onttrek en sê, „die res van die wêreld kan my nie skeel nie.” Dit is 'n feit, 'n werklike toestand waaraan niemand meer iets kan verander nie.

Maar het hierdie feit, hierdie werklikheid nou met God, met die blye boodskap van verlossing deur Jesus Christus, met die Woord van God te doen?

Daarop gee ons teks nou die antwoord.

Vyf-en-twintig honderd jaar gelede, toe die volk Israel, na die verwoesting van die tempel, deur Nebukadnesar in gevangenskap weggevoer is na Babel, en hulle daar ver van hulle tuiste in moedeloosheid versink het, het God aan hulle 'n profeet geskenk. Geweldig, en magtiger as sy voorgangers het hy die woord van heil en redding uitgespreek. Nuwe hoop en moed het hy hulle ingepaat. „Troos, troos my volk,” so klink die aanhef van sy boodskap, wat vir ons bewaar gebly het in die boek Jesaja van die veertigste hoofstuk af. Hy was die eerste wat die volkere van die aarde, die nasies, as 'n eenheid gesien het en daarvan gespreek het. Hy het gesien dat die lotgevalle van die volke nou met mekaar saamgeweef is. Hy het gesien en erken dat God die Heer alle volke in aansyn geroep het. God het hulle almal geskape, sodat hulle almal Hom as Heer sal erken en van sy genade en liefde sal leef. Omdat hulle almal een oorsprong het, daarom het almal een doel. Daarom weet ons dat dit een samehangende mensheid is en dat die wêreldgeskiedenis op een doel moet uitloop. Daarom bid ons dat die koninkryk van God sal kom, daarom hou ons vas aan die ryk waarvan God self die boumeester is. Die ryk van God wat een liggaam is van baie volke en elkeen van ons burger van die Godsryk.

* Uitgespreek te Pretoria, op 24 Junie 1950 by die uitbreek van die Vyandelikhede in Korea, en op versoek geplaas in H.T.S.

So spreek die Heere deur die mond van die profeet tot ons. „Dit is te gering dat U my Kneg sou wees om op te rig die stamme van Jakob en terug te bring die gespaardes van Israel: Ek het U gemaak 'n lig van die nasies om my heil te wees tot aan die einde van die aarde.” Dit is, Broeders en Susters, die begin van die *Sending*. Reeds 550 jaar voor die koms van Christus het dit begin. En van daardie tyd af weet die gemeente van God dat daar nie soiets as 'n privaat, opgeslote Christendom is nie, nie 'n nasionale Christendom of Boerechristendom nie, maar dat die Kerk die evangelie moet uitdra aan die volkere van die aarde, die nasies van die wêreld.

Wie word nou bedoel met die Kneg van die Heere, waarvan hier sprake is. Partymaal lyk dit asof die volk Israel daarmee bedoel word, Israel, die geplaagde, die geslaande en die verdrukte volk; Israel sou dan die Godskneg onder die volke wees. Op ander plekke weer word duidelik verskil gemaak tussen die volk en die Kneg van die Heere. Mens sou kon dink die profeet bedoel homself, hy is die een wat deur God as „my Kneg” aangespreek word. Maar ook hierdie opvatting stel nie tevrede nie. Ons moet liever teruggaan na die beskouing van die eerste Christengemeente. Met die Kneg van die Heere word niemand anders bedoel as Jesus Christus, die Heer nie. En daarom is hierdie boek van die profeet 'n aankondiging van Jesus Christus. So sien Filippus dit ook en so verduidelik hy dit ook aan die kamerling van Ethiopië. Die profeet sien die dinge die toekoms in. Hoe, dit weet ons nie en dit verstaan ons nie. In die verre toekoms in, net so asof een van ons, nou in die jaar 1951 sien wat oor 550 jaar, dus in die jaar 2500 sal gebeur. Uit daardie verte sien hy die Godskneg, 'n man, 'n lydende, belai met die skuld en die straf en die strieme van die mensheid om dit in hulle plek te dra. En van die Kneg sê hy: Hy is die lig van die volke, hy is die heil van die wêreld. Dit is iets groots en onbegryplik dat hierdie man temidde van duisterheid en ellende en verslawing en vertwyfeling, vyf en 'n halwe eeue vooruit die toekoms insien om so die lig van die wêreld en die heil van die nasies aan te kondig.

Die Ou Testament is 'n egte adventsboek. Dit handel oor die koms van God, die koms van sy ryk. Dit verkondig, nog eers in skaduwee en newels gehul, die een wat sal kom, die Messias, die Woord, wat kom na sy volke, om by hulle en met hulle te wees.

Waarom doen God dit nou so, eers die Ou Testament, dan die Nuwe, eers die profete dan Jesus Christus, eers die onvolmaakte dan die volmaakte? Hierom dat die mens nie die volle lig ineens kan verdra nie, omdat ons halsstarrig en hardleers is. God is geduldig met ons. Eers onderaan begin en ons stadig die lig skenk. Die voorbereiding van die Ou Testament was nodig. En verder nog blyk dit dat God die geskiedenis van die wêreld in sy hand het. Dit mag dikwels ontsettend moeilik wees vir ons om dit te glo en daaraan vas te hou. Tog laat God stadiggaan uit die donker die lig na vore kom. En dit is vir ons 'n regte troos in

die teenwoordige tyd. Gaan dit ook nie baiemaal in u lewe so dat u dink, „watter geduld moet die Heer ook met my hê, elke dag weer verbrou ek my lewe en tog het Hy my nog nie verwerp of gesê — Nou is dit klaar, nou het ek darem genoeg van jou”—God het geduld, daarom het Hy nog nie 'n end gemaak aan my, nog nie 'n end gemaak aan die wêreld nie. Duisende jare het God geduld, tot nou toe, sodat ons ons kan beter en boete doen. So lankmoedig en geduldig is Hy. U merk dit tog elke dag van u lewe.

Ook die profeet het nie gedink dat dit nog vyf en 'n halwe eeue sou duur voordat die Lig sou deurbreek nie. Die egte profete is nie waarsêers nie, die profesie is nie toekomsberekening of fortuinvertellery nie. En daarom het die mense wat meen om uit die profesieë die toekoms te voorspel nog elke slag bedroë uitgekom. Maar al weet die profeet die jaar of die eeu nie, tog weet hy dat die Messias sal kom, weet hy wat die werk en die betekenis van die Komende sal wees. So duidelik sê hy dit: „Ek maak U tot 'n lig van die nasies, 'n heil vir die aarde.” En Jesus Christus het hierdie belofte tenvolle vervul, lig en heil het Hy gebring deur skuld en sonde te dra.

Die afgelope oorlog het die mense geleer wat verduistering is. Die mense het snags as hulle opstraat kon kom, hulle weg voel-voel moes gaan. Angstig is dit in so 'n groot stad as alles in swart duister gehul is. Dit kan ons as beeld gebruik vir die geestelike donker wat hom meermale van die mens meester maak. U het die ervaring in u eie lewe ook al meegemaak. As alles om ons en in ons donker is, as daar geen enkele ligstraal deurbreek nie, dan dink ons en doen ons en spreek ons, al kom dit nie na buite nie, dinge wat die lig nie kan verdra nie. Die Skrif spreek ook, en die profeet van die wat in duisternis wandel. Nou weet ons baie goed dat mens aan die donkerheid gewoon kan raak, dat mens nie meer sien en merk hoe donker dit is nie. En net soos dit in die lewe van 'n enkele mens gaan so gaan dit ook in die lewe van die volkere. Teenswoordig sou ons kan sê dat dit verdonkering oor die wêreld is. Dit wil soms lyk asof die mag van die duisternis 'n vrye hand het van God om oor die aarde heen te trek sodat die volke kan sien, waartoe die mens kom wanneer hy met God afgereken het.

Vroeër was dit by ons anders. Hierdie uitinge van die gees was seldsaam, dit was die uitsondering. Wie weet, moontlik moet ons deur die gerig gaan, sodat ook ons kan sien hoedat, trots ons geroemde lig, ons tog in duisternis wandel, in ons maatskaplike lewe, in ons politieke lewe en in ons huislike en persoonlike lewe. Wie sal durf sê — die volk wat in duisternis sit, dit is nie ons nie?

Die duisternis is eers erg, wanneer ons die lig gesien het. Jesus Christus het gekom, Hy het die lig gebring, sy evangelie die wêreld ingedra. Ons het die boodskap aangehoor. Die wêreld het na die uiterlik christelik geword. Die teenwoordige toestand is 'n aanklag teen die christelike wêreld.

As ons aan God sou vra, wie dra die skuld van die ellende, glo u dat Hy sal sê Stalin of Hitler of Churchill of om digter by ons te kom Generaal Smuts of Dr. Malan. Ek vrees God sal sê: Julle Christene is skuldig, u en ek en ons almal dra daarvan die skuld. Was ons egte Christene, dan was daar geen plek vir Bolsjewisme of Nasionaal-sosialisme of Fascisme nie. Het ons as Christene meer christelike kommunisme, soos in die tyd van die apostels, meer christelike mededeelsaamheid, wat myne is, is joue, want jy is my broeder, dan het ons die teenwoordige goddelose kommunisme nie gehad nie. As die Christendom hom werklik aan die gesag van die Heilige Gees onderwerp het, dan was daar geen plek vir 'n gewelddadige diktator nie. As die Christendom werklik christelik was, dan is daar geen plek vir 'n godlose beweging nie. Sal Gods oordeel nie moontlik so lui nie?

God rig en straf nie om ons mense te pynig nie. Hy doen dit om ons behoud en ons redding, om ons tot inkeer en boete te bring. Hy doen dit dat ons onself rekenskap gee, dat ons Hom op sy woord neem, dat ons rekening met Hom hou, Hom ernstig opneem. Maar hoe sal ons dit doen as ons geen rekening hou met Hom wat Hy gestuur het nie, met Hom wat bestem as as Lig vir die volke en Heil van die wêreld. Dan bly die wêreld vol onheil en in die donker.

Die Lig wat God geskenk het, is nie uitgedoof nie. Daarop kom dit aan dat ons die lig sien. Die lig skyn in die duisternis. En vandag nog is dit net sowaar as tweeduisend jaar gelede: as iemand in Christus is, is hy 'n nuwe skepsel. Daar is ook mense hier wat dit kan bevestig. Ook vandag nog is Christus die lig van die wêreld en die heil van die nasies. Die woord, „die wat in My glo sal nie in duisternis wandel nie,” is nou nog waar. In Hom is daar lig en lewe.

Lig is egter van die aard dat hy die strale uitstuur, dit bly nie beperk nie. En wie met Jesus leef, het nie net lig nie, maar word ook 'n lig, al is dit maar 'n baie beskeie liggie.

Nou is daardie lig, na die Woord van God, vir alle nasies bestem. As Lig van die volke, as heil tot aan die einde van die aarde is Hy gegee. Die eerste Christengemeente het ook nie die lig vir hulleself gehou nie maar dit verder gegee. Die lig is uitgebrei. Uit Jerusalem het dit gegaan oor die hele Palestina, ook Samaria, dan na Klein-Asië, na Griekenland, na Rome, na Spanje, na Afrika. So moet dit gaan tot alle wêrelddele, na die einde van die aarde. Die geloof van die gemeente, die ywer van die gemeente blyk uit die drang om die Evangelie uit te dra. Waar daardie ywer verlam, kwyn die geloof en daar verkoel die liefde.

In die teenwoordige tyd en in die teenwoordige wêreld het ons wel dubbele rede om die blye boodskap uit te dra. Sien ons nie elke dag wat die goddeloosheid in die wêreld uitrig nie? Reeds terwille van onself, 'n uiters selfsugtige rede, moet ons dit doen. Wat sal van ons word as die magte wat reeds tussen ons werkzaam is hulle ongesteurd kan ontplooi? Wat sal word as die magte van die Ooste, die gekleurde

nasies, hulle teen ons keer? Wat is ons toekoms wanneer die gekleurdes in ons midde, die hand teen ons sou ophef? Hulle bepaal saam die lot van die volkerewêreld, ook ons eie lot, soos blyk in die afgelope maand. Ons moet wens dat China, Indië, Rusland, die swart rasse in ons midde en op ons vasteland, so gou as moontlik van die gees van die evangelie deurdring word.

Dit is die enigste heil wat ek vir ons volk sien.

Maar as gemeente van Christus, moet die liefde van Christus ons ook dring om ander deelgenoot te maak van ons groot blydschap. Moontlik sal die skat van die Evangelie deur hulle veiliger en trouer bewaar word as deur ons wat daarmee bevoorreg is. Ons is die boodskap van heil aan hulle verskuldig. Die Heer self het ons die opdrag gegee. Ons doen sonde teen die Evangelie en teen hulle, as ons sou versuim. Ons het geen reg om dit in selfsug aan eie bors vas te druk en te sê: „Dit is net ons s'n.” Nooit kan en mag die gemeente van Jesus Christus hierdie gedagte huldig nie: „Ons het in ons eie boesem nog so veel te doen, soveel nodig, dat ons die ander maar aan hulle lot moet oorlaat.” Voor God is Suid-Afrika nie van meer belang as Indië of China of Rusland nie. Voor God het die blanke nie meer betekenis as die swarte of gekleurde nie. Die Kerk van Christus ken geen staatkundige grense nie, die Kerk kan nie die een volk bo die ander stel nie.

Die verkondiging van die Evangelie, die sending, is nie taak of liefhebbery van enkelinge of verenigings of genootskappe nie, mense wat daarin belangstel en daarvoor ywer nie of daarvoor voel nie. Dit is die taak, die roeping en die voorreg van die gemeente van die Heer, waar die ook al is, en van elke lid van die gemeente wie hy of sy ook al is.

Niemand het die reg om afsydig te staan nie. Ons voldoen aan die opdrag van Christus omdat ons gemeente van Christus is.

Sy heil moet kom tot aan die einde van die aarde. Daarvoor is elkeen van ons medeverantwoordelik. Sien ons as Kerk, ook ons taak en roeping? Indien wel, dan moet ons wakker word. Dan moet ook in ons Kerk ontwaak die gees van die eerste Christelike gemeente!

E. S. MULDER.

BOEKSPREKINGE.

DR. W. A. VISSER 'T HOOFT. *Droefenis en Grootheid der Kerk.* Uitgawe Callenbach. Posvry 7s. Verkrygbaar by J. H. de Bussy, Pretoriusstraat, Pretoria.

Die skrywer van hierdie werkie van 96 bladsye is die alombekende sekretaris van die Wêreldraad van Kerke. Dit het ontstaan uit vier voordragte wat hy 'n paar jaar gelede gehou het. Die titel is ontleen aan